

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 1. Aperiens Christus cisternam præcauet, ne quis in illam incidat, & spinas comburens, seruat triticum secundum legem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

dentis ad euentibus affurgerent, locum eede-
 tent eminentiorem, ac Magistri nostri vocaren-
 tur, illos meritis & virtutum insigniis ceteris
 æstimarent digniores, cum essent omnium, quos
 sol vidit, nequissimi. Nihilominus (sicut Christus)
 prælati sunt, predicatorum sunt, Magistri sunt,
 qui Moyfi, imo Dei ipsius locum obiciunt, & vt
 tales illos reuerere, illorumque præceptis obedi-
 ratione huius prælegit hōbis alia de obedientia
 documenta, & regulas de humilitate, Deum
 colendum esse vt vnicum patrem, ac magistrum
 in cœlis, cuius vicarij sunt, & sibi tantum terreni
 præceptores, nostrum sit hoc præcipuum stu-
 dium, in terra pōg humilare, vt in cœlis exal-
 tequr: hæc enim ipse in sua obseruat familia
 ordinationem. Superbos humiliare, & humiles
 exaltare. Vt hinc igitur exordiamur, prōni nos
 coram Domino humilitemus: supplicemus, men-
 tem nostram erigat sue gratiæ spiritu, & Prin-
 cipi super omnes Angelorum choros exaltata,
 vt eam nobis obtineat, prostrati offeramus: *Ave
 Maria.*

*§. 1. Aperiens Christus cisternam, præcauet,
 ne quis in illam incidat, & spinas combu-
 rent, seruat triticum secundum legem.*

Dicitur Cyrillus Alexand. gloria, decessit
 montis Carneli, tam antiquus, vt floruerit
 Anno Christi 330. tot omnibus notissimis
 clarus prærogatiuis, et D. Pontifex Cœlestinus
 primus, eum miserit præsidem Concilio gene-
 rali Ephesino, ducentorum Episcoporum, contra
 hæreticos Nestorium & Pelagium, multos edi-
 dit tractatus in S. Scripturam, sed phrasi inge-
 niōque singulari libros scripsit septemdecim, quos
 prænotauit: *De adoratione in spiritu & veritate:*
 Quibus totam illam veterem legem exponit,
 Li. 7. ad eundem de corpore illo spiritum, de littera sa-
 porem, de figuris & veritate, enucleat deo Dei
 Exod. 21. præcepta data Moyfi, vnum Exo. ca. 21. Mo-
 cauit Dominus Moyfen dixitque illi: Audi quæ
 ego præcipio tibi: *Si quis aperuerit cisternam &
 fuderit, & non operuerit eam, eccideritque bos
 aut asinus in eam, reddet Dominus cisterna pro-
 portionem iumentorum, quod autem mortuum est ip-
 sius erit.* Alterum legitur: ca. 22. *Si egrossus
 igni inuenierit spinas, & comprehenderit acervos
 frugum, sive stantes segetes in agro, reddet dam-
 num, qui ignem succenderit.* Ea ergo cautione
 spinas comburat, vt segetes seruet incolomes.
 Quæ est hæc tua, Domine sollicitudo, quærat

D. Cyrill. Quis te ad rem tam viliam ac fa-
 miliarium detraxit sollicitudinem? Indicauit,
 (inquit Sanctus) quid tibi sit agendum, & quid
 Christus egerit, qui ad hoc venit in mundum, vt
 legem adimpleret. Quædam aperuerat cisternas,
 cum vicinus esset morti, aperte voluit illis lo-
 qui hypocritis, corumque interiora aperuit pecto-
 ra, ea esse ostendit sepulchra dealbata; a foris
 nulla formosiora, ab intus verò nulla turpiora,
 plena mortuorum ossibus, & latentia veribus,
 pudore horrida; hypocritas reuelauit, astu-
 tias vulpinas, fictiones, fraudes, enormia sce-
 lera, criminaque non toleranda, his ignem spi-
 nis succendit, aspera, duraque reprehensione,
 vt fecit in illa Iuda concione, quam habuit in
 populi totius synagoga, in qua vitia, fraudel-
 que detexit hypocritarum Pharisæorum. O Do-
 mine, hancne cisternam aperis? Cæce ne sit ad
 scandalum pusillum, qui vt eos cognouerint
 tantorum criminum reos, eosdem respicient,
 cum eis non conuenient, debitam recusabunt
 reuerentiam, præcepta non adimplebunt inobe-
 diantes. Accurrit Dominus, qui cisternam ope-
 riat, damnantque futurum impediit, dum con-
 uersus ad populum ait: *Super cathedram Moyfi,*
 q. d. an amonitis, quales hi sunt, ex eo quod
 de illis reuelant? Hoc perpendite, quod in ca-
 thedra sedent Moyfi, sint superiores, sint in
 Ecclesia præfides ac doctores, promde vt tali-
 bus, debitum deferre illis honorem, eorumque
 obedite iustionibus: licet enim grauiorū velin
 spinas exire peccatorum, quæ de eorum cor-
 dibus enascuntur: volo nihilominus amplius ser-
 uari triticum doctrinae ac legis iudicium, digni-
 tatem, magistrum, ac sacerdotum inoffen-
 sium, proinde vt tales omni colantur reueren-
 tia, eorumque leges obseruentur.

Impleuit hic Christus, ex sententia D. Hiero-
 ron. quod prædixerat Spiritus S. ex ore Ma-
 lachia: à Christo faciendum. *Sed bis confusus & Mala-
 mundans argentum, & purgabit filios Leui.* Vt
 filios Leui, (interpretat D. Hieron.) uerunt
 Sacerdotes, Prælati & Doctores Iudeorum.
 Hoc uerbum *Purgabit*, in Hebræo, proprium
 est agricolis, qui purgant arcam quando in ea
 mixtum iacet palea triticum, ac ventilabro se-
 gregant paleam, seruantque triticum. Hoc Mel-
 chias exequetur, & talis à D. Matth. describitur:
*Curus ventilabrum in manu sua, & per-
 mundabit arcam suam, & congregabit triticum in
 suum in horreum, paleas autem combur et igni in-
 cinguibili. ventilabro lingue suæ diuinae triti-
 cum à palea separabit. Eum cum purgantem. Inue-*

Li. 7. ad eundem de corpore illo spiritum, de littera saporem, de figuris & veritate, enucleat deo Dei Exod. 21. præcepta data Moyfi, vnum Exo. ca. 21. Mo- cauit Dominus Moyfen dixitque illi: Audi quæ ego præcipio tibi: Si quis aperuerit cisternam & fuderit, & non operuerit eam, eccideritque bos aut asinus in eam, reddet Dominus cisterna proportionem iumentorum, quod autem mortuum est ipsius erit. Alterum legitur: ca. 22. Si egrossus igni inuenierit spinas, & comprehenderit acervos frugum, sive stantes segetes in agro, reddet damnum, qui ignem succenderit. Ea ergo cautione spinas comburat, vt segetes seruet incolomes. Quæ est hæc tua, Domine sollicitudo, quærat

Mala-
 ca. 1.
 Num. 7.
 in Mala-
 Malach.
 de P.
 de P.
 de P.

nit in Pharisæis triticum permixtum paleæ. O
 quæ paleæ hypocritæ, vana gloriæ, Iracundiæ,
 ambitionis! O quæ triticum doctrinæ, digni-
 tatis, verbi Dei! hoc enim triticum Ecclesiæ fu-
 stentatur. Apagæ, palea in ignem æternæ con-
 demnationis; eorum opera ne imitemini, paleæ
 enim sunt, quæ ignis comburent infernalis: rem-
 maneant leges, doctrinæ, dignitatis frumentum
 in animæ vitæ horrea congregandum: si enim
 eorum vitæ reproba, doctrinæ tamen proba, &
 admittenda. Si eorum opera, opera sunt Satana-
 næ, leges autem sunt diuina; si in se ipsi sunt
 demones; in persona tamen quam referunt, sunt
 Angeli, ex quorum ore lex audienda: *Legem*
requirit ex ore eius: quia Angelus Domini exer-
citum est. Omnino necessaria nobis erat hæc
 iustitio (teste D. Chrysostr.) nobisq; tam
 strictè à Christo præcipienda: si etenim etiam
 modo contemnis superiores, contumaciter man-
 data hocipendis: quia sic non vniunt, vt de-
 bent, quid ageres, si tibi eos irridendi, con-
 temnendiq; dedisset ipse facultatem? quàm
 faccos inuenias, qui eorum voluissent obedire
 mandatis? Quibus non superioribus contumaces
 repugnant inferiores? Vt igitur hoc nequa-
 quam fiat, tam stricto nos Christus obligat præ-
 cepto, quod modò declaramus.

Malachi
 1. 7.
 2. 7.
 2. 14.

**§. 1. Super Cathedram. Licet omnes nos
 creauerit Deus quoad naturam æquales, dis-
 posuit tamen superiorum, & inferiorum ina-
 equalitatem.**

creare confodit inimicos: ex eorum rationibus
 Cathedram probans veritatem, Deum esse su-
 premtum mundi gubernatorem, quique, qua-
 in eo sunt, cuncta disponit, infinità suà sa-
 pientiâ cuncta constituit, & magnâ permit-
 tens providentiâ. Tractatu vero septimo, seg-
 timam proponit, refutatq; rationem, quâ Gen-
 tiles mouebantur, vt Dei providentiâ mundi
 que negarent directionem: nitetur autem hæc
 ratio illo discrimine quòd in mundo notamus
 inter homines: quidam etenim sunt Domini,
 ferri alij: quidam superiores, inferiores alij:
 quidam præcipientes, alij obsequentes. Quis hos
 inter se discreuit? Nos omnes Dominus quoad
 naturam condidit æquales, vno omnes nascimur
 modo, vno & morimur, cur non eodem igitur
 modo viuimus? Nos omnes ex eodem produxit
 parente Adam, iisdem dotatos qualitatibus, ita
 vt, formato primo homine, cum ei mulierem
 in adiutorium ad humani generis propagatio-
 nem veller creare, illam non ex alio luto, vt
 esset, formaret, ne qua prætensio oriretur, si
 lutum illud nobilius fuisset, quàm illud, de quo
 formatus fuit Adam, sed eam ex ipso Adam ædi-
 ficauit: sed hoc de capite, quod ceteris mem-
 bris eminet, nec de pedibus, ceteris inferioribus,
 sed de costa lateris, vt in omnibus ei similibus esse
 videretur.

Si igitur nos Deus æquales condiderit, vnde
 prodire potest tanta inæqualitas, vt sint aliqui
 Domini, alij ferri, quidam imperent, punitant,
 carceribus mancipent, alij vero obediant, in
 vincula coniciantur, puniantur? Hoc (asser-
 bant illi) inde ortum est: quia Deus manum à
 mundi regimine subtraxit, sic vt qui potest, præ-
 ualeat, imperet ceteris, punitatq; reliquos.
 Exemplo patet, inuolunt, in Newroth Domi-
 nus post deluuium: vt enim erat gigas fortissi-
 mus, viribusq; potentissimus. septimum Domi-
 num extulit, ceterisq; præfecit superiorem,
 vnde natum proverbium: *Quasi Newroth robur*
suus venator eorum Domino. Idem obseruamus in
 Monarchiis ac Imperijs, quæ mundus habuit Ba-
 byloniorum, Medorum, Persarum, Græcorum,
 Romanorum, quæ vidit Daniel in figura fero-
 cium bestiarum, quæ enim ceteris erat poten-
 tior, præualebat, ac ventorum flantium, qui in-
 ter se contendebant, ille vero se longius proten-
 debat qui maiori buccas inflabat impetu, hodie
 hic esset Dominus, ac mane crastino mancipium,
 hodie throno sedens regali candelis imperans
 superbus, cras catenis vinculus, terrentimo carcere
 reclusus vile mancipium. Abundant similibus
 exam-

Gen. 10.

Dan. 7.

Supponit hic Christus primum esse in Repu-
 blica ordinem superiorum, & inferiorum,
 ac requiri, vt sit qui iubeant, qui ordinent,
 qui stant, & qui dictis obediant, statutaq; ue-
 perficiant. D. Theodoretus Episcopus Cyri in
 Syria (qui à sexcentis Episcopis in Concilio Cal-
 cedonensi proclamatus fuit: *Catholicus & Or-*
thodoxus Eccl. si Pastor & Doctor.) contendit
 relictate quemdam errorem à Gentilibus intro-
 ductum: qui considerantes magnas confusiones,
 deordinationes ac ineptias, quibus totus mun-
 dus perturbatur, euulgauerunt Deum nullum mun-
 di huius habere providentiâ, ac sollicitudinem,
 nec eum gubernare, ac dirigere, sed quòd nos
 duntaxat, vt quisque quidquid veller aut pos-
 set, operaretur. Quia vero hunc errorem decem
 adstruebant argumentis, decem quoque con-
 scripsit tractatus subtilissimos, in quibus eadem
 in illos retorquet argumenta, ac proprio mu-

Gen. 7.
 2. 1.
 2. 14.